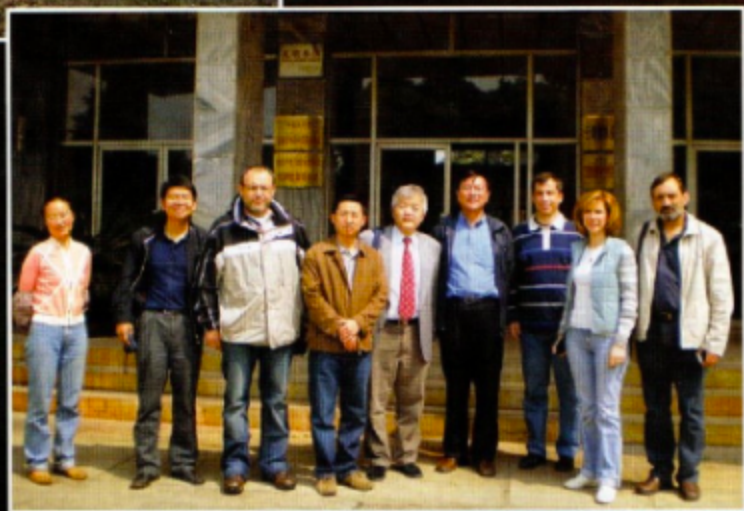

Η ΕΛΑΙΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ

Ελληνική αποστολή
με Κινέζους τοπικούς
παράγοντες
στο «ΚΟΥΝΜΙΓΚ»

ΣΤΗΝ ΚΙΝΑ:

Μύθοι και Πραγματικότητα

Του
Γεωργίου Δ. Κωστελένου, Γεωπόνου Α.Π.Θ.

Ελαιοπαραγωγή

Πειραματικός Ελαιώνας στην Πόλη του «ΓΚΟΥΑΝΓΚΙΟΥΑΝ»

中国林科院广元油橄榄品种试验园
Guangyuan Experimenting Orchard of Olive Varieties

四川省广元市
四川省广元市
四川省广元市
四川省广元市
四川省广元市
四川省广元市
四川省广元市
四川省广元市

Η Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας με πληθυσμό 1.298.847.624 κατοίκους (2004) και έκταση 9.596.960 τ. χιλ. (δηλαδή 72 φορές περίπου μεγαλύτερη από την Ελλάδα), είναι η πολυπληθέστερη χώρα της Γης και η τρίτη μεγαλύτερη σε έκταση χώρα του κόσμου, μετά τη Ρωσία και τον Καναδά, καταλαμβάνοντας περισσότερο από το 1/5 του συνόλου της Ασίας.

Για να γίνει περισσότερο κατανοητή η σημερινή θέση της Κίνας στην παγκόσμια οικονομία, αλλά και οι μελλοντικές της δυνατότητες, είναι χρήσιμο να γίνει πρώτα μία πολύ σύντομη αναφορά σε διάφορα γεωγραφικά, κλιματικά, πληθυσμιακά και οικονομικά της στοιχεία.

Η Ελληνική αποστολή στην Αγροτική Ακαδημία του «ΑΝΗΥΙ»

Η Κίνα συντίθεται από 56 εθνότητες και διακρίνεται διοικητικά σε 22 επαρχίες, 5 αυτόνομες περιοχές και σε δύο ειδικές διοικητικές περιοχές το Χονγκ Κονγκ και το Μακάο. Διαθέτει περισσότερες από 100 πόλεις με πληθυσμό άνω του 1.000.000 κατοίκων, από τις οποίες σημαντικότερες είναι η Σαγκάι (8.200.000 περίπου) και το Πεκίνο (7.360.000 περίπου). Ο ετήσιος συντελεστής αύξησης του πληθυσμού είναι 0,78% και το προσδόκιμο όριο ζωής ανέρχεται σε 70,4 χρόνια για τους άνδρες και 73,7 χρόνια για τις γυναίκες. Το 80% περίπου του πληθυσμού της χώρας κατοικεί στην ανατολική πλευρά, η οποία θεωρείται πληθυσμιακά κορεσμένη. Το συνολικό εργατικό δυναμικό της ανέρχεται σε 780.000.000 άτομα. Στον αγροτικό τομέα απασχολείται το 50% περίπου του συνολικού πληθυσμού της χώρας. Οι κάτοικοι των πόλεων είναι περίπου το 42% του πληθυσμού και της υπαίθρου το 58%, εκ των οποίων το 21,5% είναι ηλικίας 0-14 ετών και το 7,6% άνω των 65 ετών.

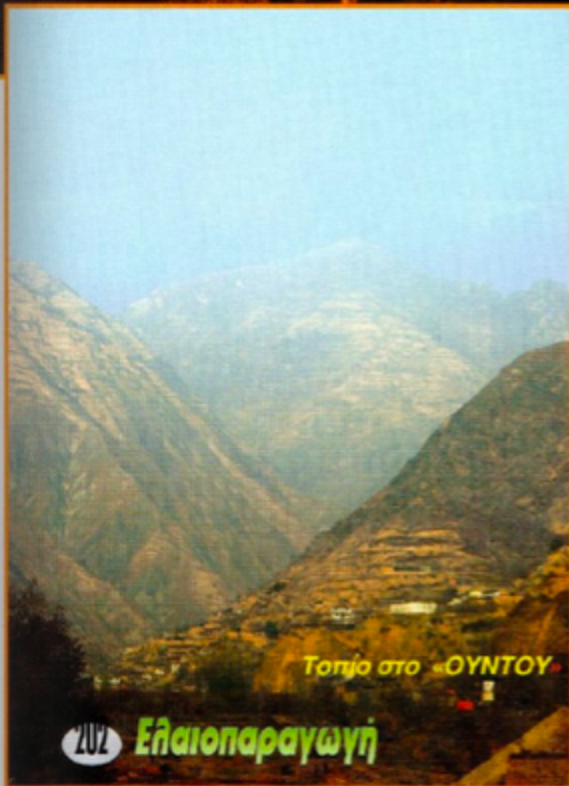
Το Α.Ε.Π. της Κίνας υπολογίζεται σε 6.450.000 εκατ. δολάρια, με ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης μεγαλύτερο του 9,0% (10,9% για το 2006). Ενδεικτικά το εμπορικό πλεόνασμα των πρώτων εννέα μηνών του 2007 ανέρχεται σε 186 δισεκατομμύρια δολάρια, αυξημένο κατά 69% περίπου έναντι του 2006, τα δε συνολικά συναλλαγματικά της αποθέματα σε 1.433 δισεκατομμύρια δολάρια, τα οποία και τα χρησιμοποιεί για επιθετικές εξαγωγές επιχειρήσεων σε όλο τον κόσμο.

Η κατά κεφαλήν αγοραστική δύναμη των κινέζων υπολογίζεται σε 5.000 δολάρια, έναντι 37.800 δολάρια των αμερικανών (Η.Π.Α.) και το κατά κεφαλήν εισόδημα σε 1.700 δολάρια (Η.Π.Α.). Ο ετήσιος μέσος όρος του εισοδήματος των εργαζομένων στις πόλεις είναι περίπου 1.000 δολάρια ενώ των εργαζομένων στην ύπαιθρο μόλις 300 δολάρια. Το 45% περίπου του πληθυσμού της χώρας ζει με (2) δυο δολάρια την ημέρα. Η αγροτική παραγωγή αντιπροσωπεύει μόνο το 15% του Α.Ε.Π. της χώρας. Η νομοματική μονάδα (νόμισμα) της Κίνας είναι το γιουάν και ισοδυναμούν δέκα (10) περίπου γιουάν με ένα (1) Ευρώ.

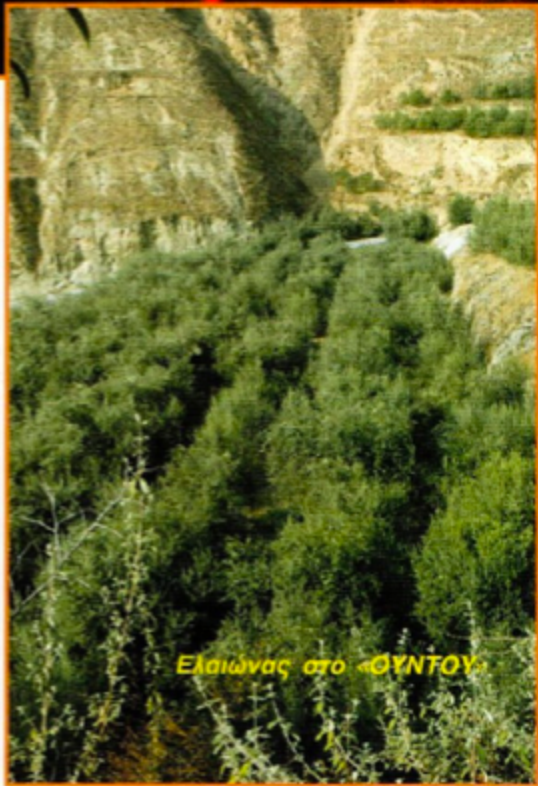
Τοπίο στο «ΟΥΝΤΟΥ»

Τοπίο στο «ΟΥΝΤΟΥ»

Ελαιοπαραγωγή

Ελαιώνας στο «ΟΥΝΤΟΥ»

Γεωγραφικά, περισσότερο από το 40% του εδάφους της είναι ορεινό. Στα νότια δυτικά, δηλαδή στην περιοχή του Θιβέτ, υπάρχουν υψίπεδα με υψόμετρο μεγαλύτερο από τα 5.000 μέτρα, ενώ στα κεντρικά το υψόμετρο μειώνεται στα 1.500 - 2.500 μέτρα. Τέλος στα βόρεια και στα ανατολικά το υψόμετρο μειώνεται ακόμα περισσότερο, στα 200 και 600 μέτρα αντίστοιχα.

Το κλίμα της Κίνας θεωρείται μουσωνικό και το μέγιστο των βροχοπτώσεων παρατηρείται τους καλοκαιρινούς μήνες. Διακρίνεται σε τρεις κύριες ζώνες, την ψυχρή, την εύκρατη και την τροπική και σε δύο περιόδους, την ξηρή και την υγρή, το δε σημαντικότερο χαρακτηριστικό του είναι οι ξηρασίες. Οι τοπικοί όμως παράγοντες επηρεάζουν και καθορίζουν τα διάφορα μικροκλίματα, δηλαδή το εύρος των θερμοκρασιών, καθώς την κατανομή και τις ποσότητες των βροχοπτώσεων. Για παράδειγμα, στη βόρεια δυτική Κίνα (έρημο Ταϊλαμαϊκάν) οι ετήσιες βροχοπτώσεις κειμούνται από 5 - 50 χιλιοστά, στη βόρεια Κίνα (έρημο Γκόμιν) ανέρχονται το πολύ στα 80 - 100 χιλιοστά, ενώ στα ανατολικά ο καλοκαιρινός μουσώνας προκαλεί βροχοπτώσεις ύψους 1.000 - 1.200 χιλιοστών. Σε γενικές γραμμές όμως το ύψος των βροχοπτώσεων μειώνεται προοδευτικά από τα ανατολικά προς τα δυτικά της χώρας και από τα νότια προς τα βόρεια.

Όσον αφορά τις θερμοκρασίες, στη βόρεια Κίνα μέχρι και τον 36ο παράλληλο, το κλίμα είναι εύκρατο με ηπειρωτικά χαρακτηριστικά και παρουσιάζει σημαντικές θερμοκρασιακές αντιθέσεις (από -20° C τον χειμώνα έως > +25° C το καλοκαίρι). Αντίθετα νοτιότερα, μέχρι τον 40ο παράλληλο, οι ελάχιστες θερμοκρασίες του χειμώνα είναι ηπιότερες (από 0 C έως -10° C) και τέλος στη νότια ηπειρωτική Κίνα το κλίμα είναι σχεδόν τροπικό.

Η Κίνα είναι μία μεγάλη χώρα με πολλές και διαφορετικές κλιματικές ζώνες. Από τα νότια λοιπόν προς τα βό-

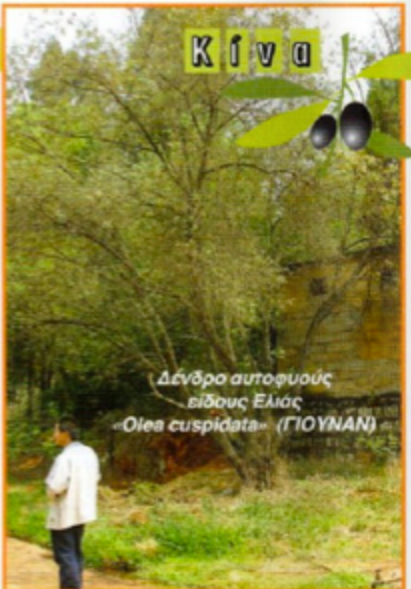

Ελιά στην πόλη
-ΓΙΟΓΚΡΕΝ-
από την εποχή
ΜΑΟ - ΕΜΒΕΡ ΧΟΤΖΑ

ρεια της χώρας, πριέτη είναι η τροπική ζώνη, του κοκκοφοίνικα και της μπανάνας, στη συνέχεια η υποτροπική, της σσαβάς, μετά η εύκρατη, με τα δάση των πλατύφυλλων δένδρων και τέλος η ψυχρή, με τα δάση των κωνοφόρων. Τα δάση καλύπτουν το 13,6% της συνολικής έκτασης της χώρας.

Το ενδιαφέρον της Κίνας για την ελαιοκαλλιέργεια ξεκινά με τη Σινο-Αλβανική προσέγγιση στα μέσα του προηγούμενου αιώνα, όταν γιγέτες των δύο χωρών ήταν ο Μάο Τσε Τσινγκ και ο Εμβέρ Χότζα αντίστοιχα. Την εποχή εκείνη εισήχθησαν δοκιμαστικά από την Αλβανία αρκετές ποικιλίες ελιάς, κυρίως Αλβανικές αλλά και Ιταλικές, οι οποίες φυτεύθηκαν σε διάφορες περιοχές στα νότια και τα κεντρικά της χώρας.

Μετά από μία δοκιμαστική περίοδο 25 περίπου χρόνων, τις δεκαετίες του '70 και του '80, εξαιτίας και των πενιχρών αποτελεσμάτων, υπήρξε μείωση του ενδιαφέροντος για την ελιά και την καλλιέργειά της. Κατά την περίοδο αυτή σχεδόν εγκαταλείφθηκαν τα ελαιόδεντρα ακαλλιέργητα και απεριποίητα, πολλά από τα οποία ξερόθνηκαν. Στο σημείο αυτό πρέπει να αναφερθεί ότι η ελιά στην Κίνα αντιμετωπίζεται και θεωρείται, ακόμα και σήμερα, σαν δασικό φυτό κατάλληλο να προστατεύει τα εδάφη από τη διάβρωση.

Δένδρο αυτοφυούς
είδους Ελιάς
-Olea cuspidata- (ΓΙΟΥΝΑΝ)

Από τις αρχές της δεκαετίας του '80 όμως, παράλληλα με τα οικονομικά ανοίγματα της Κίνας, και την απελευθέρωση του εμπορίου, αναγνωρίστηκε και το ενδιαφέρον για την καλλιέργεια της ελιάς αραιζοντας πάλι, πολύ πιο συστηματικά αυτήν την φορά και σε συνεργασία με πολλές χώρες όπως η Ισπανία, η Ιταλία, η Ελλάδα κ.τ.λ. να γίνονται προσπάθειες για την επιτυχή εγκατάσταση και την επέκταση της ελαιοκαλλιέργειας.

Κατατομημένο μεγάλο (από την εποχή του ΜΑΟ) δένδρο ελιάς στο Δασικό Ινστιτούτο του ΚΟΥΝΜΙΓΚ

Καράβι φτιαγμένο από λουλούδια
στο Πάρκο της πόλης ΚΟΥΝΜΙΓΚ

Επίσκεψη των Υφυπουργών της Κίνας, της κας LI BING και του κου WU YUNRU, σε Ελληνικό Φυτώριο στο Ξυλόκαστρο Κορινθίας

Στα πλαίσια αυτής της προσπάθειας, πραγματοποιούνται τα τελευταία χρόνια συχνές ενημερωτικές επισκέψεις πολλών κινέζων επιστημόνων σε διάφορες μεσογειακές χώρες, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα. Αντίστοιχα πραγματοποιήθηκαν και πραγματοποιούνται επισκέψεις ελλήνων και ξένων επιστημόνων στην Κίνα με σκοπό την προώθηση της ελαιοκαλλιέργειας, αλλά και των προϊόντων της ελιάς. Όσο αφορά την Ελλάδα, παρ' όλες τις μέχρι τώρα προσπάθειες των ελληνικών επιχειρηματιών, τα αποτελέσματα της προώθησης του ελληνικού ελαιολάδου στην Κίνα δεν είναι ικανοποιητικά, διότι το 85% τουλάχιστον της κινέζικης αγοράς ελαιολάδου ελέγχεται ήδη από τους Ισπανούς, το δε υπόλοιπο 15% από τους Ιταλούς και τους άλλους ανταγωνιστές μας.

Οι προσπάθειες εγκατάστασης της ελαιοκαλλιέργειας στην Κίνα επικεντρώνονται στις κεντρικές περιοχές της χώρας, τόσο νότια στην επαρχία Γουανάν κοντά στα σύνορα με το Βιετνάμ, όσο και βορειότερα στις επαρχίες Σιουσάν, που έγινε πρόσφατα ο μεγάλος καταστροφικός σεισμός, Γκανζού και Σιανζί. Και στις τέσσερις επαρχίες οι περιοχές που έχουν επιλεγεί βρίσκονται σε μεγάλα, για τα ελληνικά δεδομένα, υψόμετρα, από τα 800 μέτρα και τα 2.000 μέτρα, ώστε να ικανοποιούνται οι απαιτήσεις των ελαιόδένδρων σε ψύχος. Η ουσιαστική διαφορά του κλίματος των περιοχών αυτών της Κίνας με το μεσογειακό κλίμα είναι ότι η περίοδος των βροκοπτώσεων δεν συμπίπτει με την

**ΦΩΤΟ επάνω: επίσκεψη καθηγητών από το Πανεπιστήμιο του ΠΕΚΙΝΟΥ και επιστημονικής αντιπροσωπείας σε Ελληνικό Φυτώριο στο Ξυλόκαστρο Κορινθίας
ΦΩΤΟ κάτω: επίσκεψη Κινεζικής επιστημονικής αποστολής σε Ελληνικό Φυτώριο στην Τροιζηνία**

Ελαιώνας στο «ΟΥΝΤΟΥ»

Ελαιώνας στο «ΟΥΝΤΟΥ»

Δένδρα Ελιάς (ΟΥΝΤΟΥ)

ψυχρή περίοδο (Νοέμβριο, Δεκέμβριο, Ιανουάριο, Φεβρουάριο και Μάρτιο) όπως συμβαίνει στην Μεσόγειο, αλλά με τη θερμή περίοδο (Ιούνιο, Ιούλιο, Αύγουστο, Σεπτέμβριο και Οκτώβριο).

Παράλληλα με την εισαγωγή όσο το δυνατόν περισσότερων ποικιλιών ελιάς από τις διάφορες παραμεσόγειες περιοχές, οι κανέζοι ξεκίνησαν, όπως ήταν αναμενόμενο, να πολλαπλασιάζουν και οι ίδιοι μόνι τους τις διάφορες ποικιλίες ελιάς που εισή-

Πειραματικός Ελαιώνας στην πόλη «ΓΚΟΥΑΝΓΚΙΟΥΑΝ»

品种名称: 莱星
配置方式: 长方形
株行距: 5m x 6m
定植时间: 二〇〇一—三月

中文名: 佛奥
学名: FRANTOIO
栽植时间: 一九九七年
原产地: 意大利

γαγαν, χωρίς να ενδιαφέρονται ουσιαστικά να προμηθευτούν μεγάλες ποσότητες φυτωριακού υλικού. Αντίθετα, δείχνουν έντονο και αμείωτο ενδιαφέρον για την εισαγωγή γενετικού υλικού (ποικιλιών), αλλά και τεχνολογίας δημιουργίας νέων ποικιλιών και σύγχρονων μεθόδων παραγωγής πολλαπλασιαστικού υλικού.

Οι κανέζοι πολλαπλασιάζουν τις ελιές με δύο κυρίως τρόπους, με φυλλοφόρα μοσχεύματα και με εμβολιασμό. Οι φυτωριακές εγκαταστάσεις της Κίνας βρίσκονται κυρίως στις επαρχίες Γκανζού και Σιανζί, ενώ μικρότερα σε μέγεθος και λιγότερο τεχνολογι-

κά εξελιγμένα φυτώρια ελιάς υπάρχουν διάσπαρτα και στις επαρχίες Σισουάν και Γιουνάν. Στην πλειοψηφία τους τα φυτώρια ελιάς είναι κρατικά, λειτουργούν υπό την εποπτεία των κατά τόπους δασικών ινστιτούτων, αλλά υπάρχουν και ιδιωτικά φυτώρια μικρής δυναμικότητας.

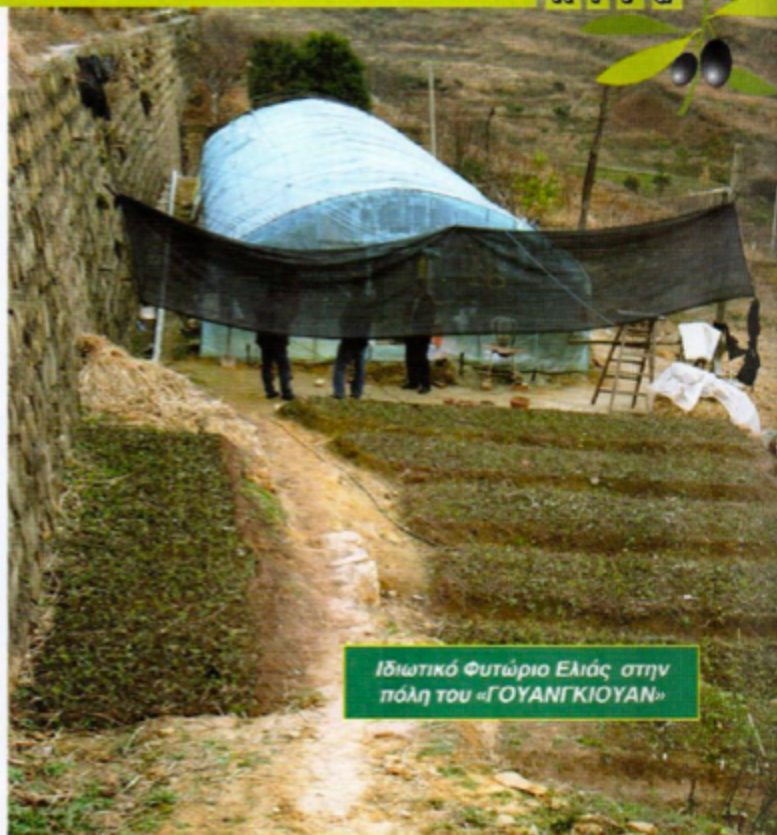
Η πιο διαδεδομένη μέθοδος πολλαπλασιασμού της ελιάς στην Κίνα είναι με φυλλοφόρα μοσχεύματα σε πλαστικά θερμοκήπια που διαθέτουν υποτιπώδεις υδρονεφώσεις. Αντίθετα η μέθοδος του εμβολιασμού είναι περιορισμένη. Για τους εμβολισμούς χρησιμοποιούν ως υποκείμενο ένα γη-

γενές είδος ελιάς της Κίνας, την *Olea cuspidata*, η οποία παρουσιάζει, όπως ισχυρίζονται, καλύτερη προσαρμοστικότητα στα εδάφη τους και μεγαλύτερη ανθεκτικότητα στα υψηλά επίπεδα εδαφικής υγρασίας. Η υψηλή εδαφική υγρασία αποτελεί σοβαρό πρόβλημα, διότι πως αναφέρθηκε και προηγουμένως, το μέγιστο των βροχοπτώσεων στην Κίνα συμπίπτει με το μέγιστο της βλαστικής ανάπτυξης των ελαιοδένδρων, δηλαδή τους θερμούς καλοκαιρινούς μήνες. Τα μέχρι τώρα αποτελέσματα των εμβολιασμών της *O. europaea* επί της *O. cuspidata* είναι κατά τους κινέζους ενθαρρυντικά.

Οι σημαντικότερες ποικιλίες ελιάς που καλλιεργούνται σήμερα στην Κίνα είναι οι Ιταλικές ποικιλίες **Frantoio** και **Leccino** και οι Αλβανικές **Kaljnioti**, **Mixan** και **Beratit**. Από τις άλλες μεσογειακές χώρες έχουν και αξιολογούν τουλάχιστον τις ελληνικές ποικιλίες **Κορωνέικα**, **Μεγάρων**, **Χαλιοδικιάς** και **Κουτσουρελιά**, τις Ισπανικές ποικιλίες **Arbequina**, **Manzanilla** και **Picual**, καθώς και τη Γαλλική **Picholine**. Εκτός όμως από τις εισαγόμενες ποικιλίες οι κινέζοι δημιούργησαν με διασταυρώσεις και πολλές δικές τους ποικιλίες ελιάς όπως π.χ. είναι η **Chenggu - 32**.

Οι επιπτώσεις, κυρίως στις παραμεσόγειες χώρες, από την επέκταση της ελαιοκαλλιέργειας στην Κίνα, οι πραγματικές της δυνατότητες και διαστάσεις, οι προθέσεις των ίδιων των Κινέζων, αλλά και η πολιτική που πρέπει να ακολουθήσουν η Ελλάδα και οι ελληνικές επιχειρήσεις, θα πρέπει να αναλυθούν σε βάθος. Από μία τέτοια ανάλυση θα προκύψουν ενδιαφέροντα συμπεράσματα χρήσιμα για το μέλλον της Ελληνικής ελαιοκομίας, αλλά και για όσους ενδιαφέρονται να επεκταθούν επιχειρηματικά στη χώρα αυτή.

Στη συνέχεια επιχειρείται να γίνει μία πρώτη ανάλυση των διαστάσεων της ελαιοκαλλιέργειας στην Κίνα και βασίζεται κυρίως στην προ-

Ιδιωτικό Φυτώριο Ελιάς στην πόλη του «ΓΟΥΑΝΓΚΙΟΥΑΝ»

Ριζοβολία Μοσχευμάτων Ελιάς

Ριζοβολία Μοσχευμάτων Ελιάς στο Δασικό Ινστιτούτο (ΓΙΟΥΝΑΝ)

σωπική εμπειρία που αποκομίσθηκε κατά τις επισκέψεις στις διάφορες περιοχές της Κίνας. Στην ανάλυση αυτή λαμβάνονται επίσης υπόψη και οι σημερινές τάσεις της παγκόσμιας ελαιοκομίας, καθώς και οι επιδιώξεις των σημαντικότερων ελαιοπαραγωγών χωρών της μεσογείου.

Τα σημαντικότερα λοιπόν ερωτήματα που χρήζουν ανάλυση και

Η Ελληνική αποστολή

Υποδοχή της Ελληνικής αποστολής από την Υφυπουργό της Κίνας κας LI BING

ΦΩΤΟ Νο 1: Υποδοχή της Ελληνικής αποστολής από τον Υφυπουργό της Κίνας κo WU YUNRU στο ΠΕΚΙΝΟ
ΦΩΤΟ Νο 2: Με Κινέζους Συνοδούς (ΟΥΝΤΟΥ)
ΦΩΤΟ Νο 3: Προσφορά Ελαιοδένδρων στο Δήμαρχο του «ΟΥΝΤΟΥ» Στισην επαρχία ΓΚΑΝΖΟΥ
ΦΩΤΟ Νο 4: Με τους υπεύθυνους Γεωπόνους για την Ελαιοκαλλιέργεια από το «ΣΙΣΟΥΑΝ»

στην Κίνα

Kiva

5

6

7

ΦΩΤΟ Νο 5 & 6: Στο Πανεπιστήμιο του ΠΕΚΙΝΟΥ
ΦΩΤΟ Νο 7: Ενημέρωση από τον Καθηγ. Γ.Π.Α.
κο ΑΝΔΡΕΑ ΚΑΤΣΙΩΤΗ

ΦΩΤΟ Νο 8: Συμβολική προσφορά Ελαιοδέν-
δρων από μέλη της Ελληνικής αποστολής σε Κα-
θηγητές του Πανεπιστημίου του ΠΕΚΙΝΟΥ

ΦΩΤΟ Νο 9 & 10: Υποδοχή στο ΧΕΦΕΙ της αρχη-
γού της Ελληνικής αποστολής Καθηγ. κας
ΜΑΡΙΑΝΝΑΣ ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ και του Καθηγ.
κου ΑΝΔΡΕΑ ΚΑΤΣΙΩΤΗ από τον Κυβερνήτη της
επαρχίας του ΑΝΧΟΥΙ

8

9

10

Συμβολική Φύτευση Δενδρυλλίων Ελιάς στα ΚΟΥΝΜΙΓΚ από την Ελληνική αποστολή

Φύτευση νεαρού Δενδρυλλίου Ελιάς με τον Φίρσο του «ΟΥΝΤΟΥ»

αφορούν την ελαιοκαλλιέργεια στην Κίνα είναι:

Ερώτημα 1ο

Έχει η Κίνα τη δυνατότητα να καλλιεργήσει μαζικά και εκτεταμένα την ελιά στα εδάφη της ώστε μελλοντικά να απειλήσει την Ελλάδα;

Η Κίνα μπορεί να είναι μία τεράστια σε έκταση χώρα, 72 φορές περίπου μεγαλύτερη από την Ελλάδα, αλλά οι περιοχές της που μπορούν να καλλιεργηθούν με ελιές είναι σχετικά περιορισμένες. Διότι στα βόρεια της χώρας υπάρχουν έρημοι χωρίς νερά, στα ανατολικά πεδινές εκτάσεις, αλλά πολύ υγρές και ζεστές το καλοκαίρι, στα νότια εκτάσεις τροπικές όπου δεν επαρκεί το ψύχος για τη διαφοροποίηση των οφθαλμών της ελιάς από βλαστοφόρους σε ανθοφόρους και τέλος στα δυτικά ψυχρά υψίπεδα. Τελικά για την καλλιέργεια της ελιάς απομένει μόνο η κεντρική Κίνα της οποίας όμως τόσο τα εδάφη όσο και το κλίμα δεν είναι και τα πλέον κατάλληλα.

Με μία πρόχειρη εκτίμηση, η συνολική επιφάνεια της Κίνας στις οακία θα μπορούσε ενδεχομένως

να αναπτυχθεί η ελαιοκαλλιέργεια δεν υπερβαίνει το 10% της χώρας, δηλαδή τα 960.000 Km² από τα 9.596.960 Km². Εάν λοιπόν καλυφθεί με ελιές το 1,5% αυτής της επιφάνειας (960.000 Km²), υπόψη ότι η Κίνα έχει τελείως διαφορετικό εδαφικό ανάγλυφο από εκείνο της Ελλάδας, τότε η πραγματική - καθαρή έκταση που απομένει για την ανάπτυξη της ελαιοκαλλιέργειας στην Κίνα δεν υπερβαίνει τα 14.400 Km². Ενδεικτικά στην Ελλάδα, που είναι η τρίτη μεγαλύτερη ελαιοπαραγωγός χώρα του κόσμου, καλλιεργούνται με ελιές μόνο 7.800 Km² από τα 133.000 Km², δηλαδή το 5,5% - 5,7% της συνολικής της επιφάνειας.

Όμως και πάλι, λόγω των εντελώς διαφορετικών εδαφοκλιματικών συνθηκών, οι αποδόσεις των 14.400 Km² της Κίνας σε καρπό και σε λάδι θα είναι μικρότερες από εκείνες της Ελλάδας. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι οι αποδόσεις των ήδη υπαρκτών ελαιοδένδρων στην Κίνα κυμαίνονται σήμερα από 1 - 6 Kg καρπός/δένδρο τη χρονιά παραγωγής, χωρίς βέβαια να αποκλείονται και εξαιρέσεις μερικών δένδρων που αποδίδουν πολύ περισσότερο. Στην Ελλάδα αντίστοιχα η μέση ετήσια παραγωγή ελαιοκάρπου ανέρχεται σε 12,5 kg/δένδρο και κυμαίνεται από 4 Kg/δένδρο στην Κέρκυρα, μέχρι 25 Kg/δένδρο στους σύγχρονους αρδευόμενους ελαιώνες της νότιας Πελοποννήσου και της Κρήτης, δηλαδή 1350 Kg καρπός/ στρέμμα/ χρόνο παρά χρόνο (μυ-

Ελαιώνες στο «ΓΙΟΓΚΡΕΝ»

κνότητα φύτευσης 27 δένδρα/στρέμμα, δηλαδή στα 6m X 6m).

Ευμπερασματικά, στην Κίνα δεν μπορεί να καλλιεργηθεί μαζικά και εκτεταμένα η ελιά όπως για παράδειγμα γίνεται στις παραραιοειδείς χώρες, την Αυστραλία και την Ν. Αμερική, γι' αυτό και οι Έλληνες ελαιοκαλλιεργητές δεν έχουν τίποτα να φοβηθούν από την ανάπτυξη της ελαιοκαλλιέργειας στην Κίνα.

Ερώτημα 2ο

Η όποια παραγωγή λαδιού και βρώσιμων ελιών επιτευχθεί μελλοντικά στην Κίνα προς ποιες αγορές θα διοχετευθεί;

Με δεδομένα ότι:

- Η Κίνα έχει πληθυσμό 130 φορές μεγαλύτερο από της Ελλάδας, του οποίου μάλιστα το βιοτικό επίπεδο κρόνο με τον κρόνο βελτιώνεται ραγδαία,
- Μετά από 10 έως 20 χρόνια τόσο το βιοτικό επίπεδο όσο και η αγοραστική δύναμη ενός αρκετά σημαντικού μέρους του κινέζικου πληθυσμού θα είναι πολύ υψηλά,
- Θα απαιτηθούν περίπου 20 με 30 χρόνια μέχρι να εξαπλωθεί και να «ωριμάσει», όπου αυτό είναι δυνατό, η ελαιοκαλλιέργεια στην Κίνα,
- Υπάρχει πολιτική βούληση για τη διάδοση της κρίσης όλων των ελαιοκομικών προϊόντων,

Ελιές δεμένες στο έδαφος για προστασία από τους ισχυρούς ανέμους (ΓΚΟΥΑΝΓΚΙΟΥΑΝ)

- Η ζήτηση των ελαιοκομικών προϊόντων στην Κίνα παρουσιάζει από μόνη της έντονες αυξητικές τάσεις,
- Οι Κινέζοι έχουν παράδοση στη χρήση οικολογικών - υγιεινών προϊόντων διατροφής,
- Ήδη κεραιμοποιούν το ελαιόλαδο στην κοσμητική,
- Το κόστος και οι τιμές καταναλωτή των εγκώριων παραγόμενων - Κινέζικων ελαιοκομικών προϊόντων θα είναι μικρότερες των αντίστοιχων εισαγομένων,
- Το μέγιστο της παραγωγής της Κίνας σε ελαιοκομικά προϊόντα μπορεί να φτάσει στη καλύτερη περίπτωση, τα σημερινά ελληνικά επίπεδα παραγωγής,

Ο Νομάρχης του «ΟΥΝΤΟΥ» με Έλληνα Φυτωριόχο

- Θα προηγηθεί χρονικά η ζήτηση των ελαιοκομικών προϊόντων από την εγχώρια παραγωγή,

είναι βέβαιο ότι τα ελαιοκομικά προϊόντα που θα παράγει μελλοντικά η Κίνα πρώτιστα θα καταναλωθούν από τους ίδιους τους κατοίκους της και μόνο μικρές ποσότητες πιθανό να κατευθυνθούν στις διεθνείς αγορές.

Ερώτημα 3ο

Είναι πρακτικά δυνατόν να επιβραδυνθεί ή να παρεμποδιστεί η επέκταση της ελαιοκαλλιέργειας στην Κίνα, και ποιοι ωφελούνται ή πιθανόν ζημιώνονται από μία τέτοια εξέλιξη;

Όταν μία χώρα επικεντρωθεί σε έναν σκοπό και έχει τους ανάλογους οικονομικούς πόρους, τότε είναι πάρα πολύ δύσκολο να μην τον επιτύχει. Το αξίωμα αυτό ισχύει και στην περίπτωση της ελαιοκαλλιέργειας στην Κίνα. Για πάρα πολλά χρόνια, λόγω και του φόβου που ενέπνεε το μέγεθός της, οι μεγάλες παραμεσόγειες ελαιοπαραγωγές χώρες (Ισπανία, Ιταλία και Ελλάδα, Μαρόκο, Τυνησία) δεν έβλεπαν με καλό μάτι την επέκταση της ελαιοκαλλιέργειας στην Κίνα, θεωρώντας ότι μία τέτοια εξέλιξη θα τις έβλαπτε οικονομικά.

Αντίθετα με αυτές, άλλες μικρότερες ή ασήμαντες ελαιοπαραγωγές χώρες, όπως για παράδειγμα οι ΗΠΑ, το Ισραήλ, η Αλβανία, η Αυστραλία κ.τ.λ., οι οποίες δεν είχαν αλλά και δεν έχουν ουσιαστικά τίποτα να φοβηθούν ή να χάσουν, θα ήθελαν έναντι πολιτικών, οικονομικών ή άλλων ανταλλαγμάτων να τη βοηθήσουν. Εάν μάλιστα οι Κινέζοι αποφασίσουν να χρησιμοποήσουν και ένα ασήμαντο μέρος από το τεράστιο εμπορικό τους πλεόνασμα, που φτάνει τα 1.438 δις δολάρια, για εξαγωγές φυτωρίων ελιάς, τότε όχι μόνο θα βρουν πρωτοκλασάτα φυτώρια για να εξαγοράσουν, αλλά και τα «ηθικά διλήμματα» και οι δυσκολίες που θα

Η Ελληνική αποστολή με τους υπεύθυνους ελαιοκομίας στο (ΓΚΟΥΑΝΓΚΙΟΥΑΝ)

Ειλιές δεμένες στο έδαφος για προστασία από τους ισχυρούς ανέμους (ΓΚΟΥΑΝΓΚΙΟΥΑΝ)

Ελαιόδενδρο (ΣΙΤΣΟΥΑΝ)

συναντήσουν στην εξεύρεση αξιόλογων επιστημόνων θα είναι ελάχιστα.

Η ανάσχεση Λοιπόν ή η παρεμπόδιση της επέκτασης της ελαιοκαλλιέργειας στην Κίνα δεν είναι σήμερα εφικτή, η δε αρνητική στάση των μεγάλων ελαιοπαραγωγών χωρών ουσιαστικά εξυπηρετεί τους σκοπούς των άλλων μικρότερων ελαιοπαραγωγών χωρών και ειδικότερα των τεχνολογικά προηγμένων,

όπως είναι για παράδειγμα το Ισραήλ, γιατί τα βοηθά να διεισδύσουν στις αγορές της Κίνας με καλύτερους όρους συνεργασίας και ανταλλάγματα.

Ερώτημα 4ο

Συμπίπτουν τα συμφέροντα της Ελλάδας στην Κίνα με εκείνα των άλλων ελαιοκομικών χωρών του κόσμου (Ισπανίας, Ιταλίας, Ισραήλ,

Ελαιώνας στο (ΟΥΝΤΟΥ)

Σύγχρονο Ελαιοτριβείο (ΟΥΝΤΟΥ)

Η.Π.Α., Αυστραλίας κ.α.) και εάν και κάτω από ποιες συνθήκες και προϋποθέσεις;

Τα συμφέροντα της Ελλάδος στην Κίνα, όσο αφορά την ελιά και τα προϊόντα της, περιορίζονται σήμερα στην εξαγωγή αυτών των ίδιων των προϊόντων, καθώς και κάποιων παραγώγων τους, όπως είναι για παράδειγμα τα σαπούνια από ελαιόλαδο. Δεν πραγματοποιούνται από την Ελλάδα εξαγωγές μηχανολογικού και εργαστηριακού εξοπλισμού, ούτε τεχνολογίας και τεχνογνωσίας, όπως επίσης δεν πραγματοποιούνται εξαγωγές πολλαπλασιαστικού υλικού (δενδρυλλίων) και τεχνολογίας πολλαπλασιαστικού υλικού.

Με βάση λοιπόν τα είδη των προϊόντων και τις ποσότητες που εξάγει η Ελλάδα στην Κίνα τα αποτελέσματα είναι μάλλον πενιχρά. Επιδιώκεται κυρίως η εξαγωγή ελαιολάδου και βρώσιμων ελιών, αναφέρονται μάλιστα με υπερφάνεια εξαγωγές κάποιων εκαπονοτάδων τόνων λαδιού, αλλά η πραγματικότητα είναι ότι το 85% τουλάχιστον της Κινέζικης αγοράς λαδιού ήδη ελέγχεται από τους Ισπανούς και το υπόλοιπο 10% περίπου από τους Ιταλούς. Η παρουσία των ελληνικών ελαιοκομικών προϊόντων είναι ασή-

μαντη έως πάρα πολύ μικρή.

Για να απαντήσει λοιπόν κανείς στο πιο πάνω ερώτημα χρειάζεται καλή γνώση της Κινέζικης πραγματικότητας, της ελαιοκομίας και των τάσεων των άλλων ελαιοπαραγωγών χωρών του κόσμου, αλλά και των Ελληνικών επιδιώξεων και προπαντός σωστή ανάλυση. Χρειάζεται επίσης σωστή ανάλυση, χωρίς συναισθηματισμούς, πατριωτισμούς και φοβίες. Ειδικότερα και έχοντας υπόψη ότι:

► Η Ιονανία,

1. Επεκτείνει και εκσυγχρονίζει με πολύ γρήγορους ρυθμούς την ελαιοκαλλιέργειά της,
2. Φυτεύει κυρίως ποικιλίες ελιάς παραγωγικές και αποδοτικές χωρίς να ενδιαφέρεται για την ποιότητα των παραγόμενων προϊόντων,
3. Βρίσκεται σήμερα παγκόσμια στην πρώτη θέση σε θέματα τεχνολογίας καλλιέργειας, αλλά και πολλαπλασιαστικού υλικού.
4. Ελέγχει το μεγαλύτερο μέρος της παγκόσμιας αγοράς ελαιολάδου,
5. Εγκαθιστά και σε άλλες τρίτες χώρες όπως το Μαρόκο, η Αργεντινή, η Συρία κ.τ.λ. σύγχρονες ελαιοκαλλιέργειες με σκοπό να εμπορευτεί τα παραγόμενα προϊόντα,
6. Με τις πολύ χαμηλές τιμές που προ-

Τυποποιημένο Κινέζικο Ελαιόλαδο (ΟΥΝΤΟΥ)

σφέρει, τις ποσότητες που παράγει και την οργάνωσή της, κατέχει το μεγαλύτερο μερίδιο της Κινέζικης αγοράς ελαιολάδου και βρώσιμων ελιών,

7. Διεκδικεί με την τεχνολογία που διαθέτει σημαντικό μερίδιο από τη μελλοντική αγορά πολλαπλασιαστικού υλικού ελιάς της Κίνας, προσφέροντας τόσο δενδρύλλια όσο και τεχνολογία πολλαπλασιαστικού υλικού,
8. Είναι άριστα προετοιμασμένα στο πολλαπλασιαστικό υλικό και με πάρα πολύ καλή οργάνωση στα φυτώριά της.

► Η Ιταλία,

1. Επεκτείνει με σχετικά αργούς ρυθμούς την ελαιοκαλλιέργειά της και προωθεί κυρίως την φύτευση των ντόπων ποικιλιών ελιάς για την παραγωγή εκλεπτυσμένων προϊόντων,
2. Βασίζεται κυρίως στα ποιοτικά επώνυμα λάδια της, τα οποία είναι μεν ακριβότερα από τα Ισπανικά αλλά καλύτερης ποιότητας,
3. Απευθύνεται στο πλέον εκλεπτυσμένο καταναλωτικό κοινό της Κίνας το οποίο θέλει καλύτερα και ποιοτικότερα ελαιόλαδα,
4. Δραστηριοποιείται στις εξαγωγές μηχανολογικού εξοπλισμού (ελαστοριβεία κ.τ.λ.) και λοιπού εργαστηριακού εξοπλισμού,
5. Επιδίδει και αυτή μερίδιο στη μελλοντική αγορά του πολλαπλασιαστικού υλικού ελιάς.

► Το Μαρόκο, η Τυνησία και η Αίγυπτος,

1. Επεκτείνουν την ελαιοκαλλιέργειά τους με γρήγορους ρυθμούς,
2. Προσφέρουν, όπως και οι Ισπανοί, φθηνά λάδια, αλλά μη διαθέτοντας τις υποδομές των Ισπανών, έχουν ένα ελάχιστο κομμάτι της Κινέζικης αγοράς ελαιολάδου.

► Το Ισραήλ,

1. Ενδιαφέρεται περισσότερο για την εξαγωγή πολλαπλασιαστικού υλικού ελιάς και τεχνολογίας πολλα-

Αποξηραμένα φύλλα Ελιάς συσκευασμένα και έτοιμα για το εμπόριο

Προϊόντα Ελιάς (ΟΥΝΤΟΥ)

πλασιαστικού υλικού και λιγότερο για την εξαγωγή ελαιοκομικών προϊόντων,

2. Δραστηριοποιείται στον τομέα της παραχής υπηρεσιών (συμβούλων),
3. Δραστηριοποιείται στην υποστήριξη της εγκατάστασης των νέων καλλιεργειών ελιάς στην Κίνα, προσφέροντας εξοπλισμό όπως για παράδειγμα αρδευτικά συστήματα, φίλτρα, σταλάκτες κ.τ.λ..

► Η Αυστραλία,

1. Είναι γεωγραφικά κοντά στην Κίνα,
2. Επιδίδει κυρίως την εξαγωγή ελαιοκομικών προϊόντων, ελαιολάδου και βρώσιμων ελιών,
3. Επεκτείνει την ελαιοκαλλιέργεια,

αλλά η ελαιοκομία της αντιμετωπίζει μεγάλα και σοβαρά προβλήματα.

4. Δεν έχει σήμερα επαρκή παραγωγή για να απειλήσει τις παραμεσώγιες χώρες,
5. Πιθανόν μελλοντικά να διεκδικήσει και αυτό μερίδιο στην Κινέζικη αγορά πολλαπλασιαστικού υλικού ελιάς.

► Οι ΗΠΑ,

1. Προσανατολίζονται στην παροχή υπηρεσιών και στις εξαγωγές μηχανολογικού και εργαστηριακού εξοπλισμού,
2. Ενδιαφέρονται λιγότερο στις εξαγωγές ελαιοκομικών προϊόντων.

Με Κινέζους συναδέλφους (ΟΥΝΤΟΥ)

Με τους υπεύθυνους του Δασικού Ινστιτούτου του ΚΟΥΝΜΙΓΚ

Παραδοσιακός τρόπος
σερβιρίσματος του Τσαγιού

➤ Η Αργεντινή και η Χιλή,

1. Επειταίνουν την ελαιοκαλλιέργειά,
2. Λόγω των μικρών ποσοτήτων που παράγουν δεν μπορούν, τα προσεχτικά χρόνια, να απελευθεύσουν τις παραμεσόγειες χώρες και ειδικότερα την Ισπανία στις τιμές και την Ελλάδα και την Ιταλία στην ποιότητα.

➤ Οι Έλληνες ελαιοπαραγωγοί,

1. Θα εντατικοποιήσουν και θα εκσυγχρονίσουν, όπου αυτό είναι δυνατό, τις καλλιέργειές τους,
2. Θα επενδύσουν στην ποιότητα και τη μοναδικότητα των προϊόντων τους και όχι στις χαμηλές τιμές,
3. Θα κάνουν, επιτέλους, τις κατάλληλες εμπορικές κινήσεις διαφήμισης και προώθησης.

μπορούν να βγουν κάποια συμπεράσματα:

1. Ότι η Ισπανία παράγει μαζικά και φθηνά ελαιοκομικά προϊόντα, αλλά συγκριτικά με τα Ιταλικά και κυρίως με τα Ελληνικά είναι κατώτερης ποιότητας. Συνεπώς δεν είναι ανταγωνίστρια χώρα με την Ελλάδα, μέχρι στιγμής, στα ποιοτικά προϊόντα, διότι απευθύνεται στις φθηνές αγορές και κυριαρχεί σε αυτές λόγω των χαμηλών τιμών και της οργάνωσης. Όσο αφορά το πολλαπλασιαστικό υλικό ελιές μπορεί να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της Κίνας.

2. Η Ιταλία, λόγω της άριστης οργάνωσης, της προώθησης και της προβολής των ελαιοκομικών της προϊόντων, έχει ξεχωριστή θέση στην Κίνα παρ' ότι τα ελληνικά λάδια και οι ελιές (π.χ. Καλαμών) είναι καλύτερα και τις περισσότερες φορές φθηνότερα. Λόγω όμως της βιομηχανικής της υποδομής πλεονεκτεί διότι μπορεί να προσφέρει τεκνογνωσία και βιομηχανικά προϊόντα και μπορεί να διαμορφώσει καταστάσεις εκεί που δεν μπορούν ούτε η Ισπανία ούτε η Ελλάδα. Θε-

το 33% του έπτρα παρθένου ελαιολάδου της Ιταλίας.

Συγκριτικά η συνολική Ελληνική παραγωγή ελαιολάδου ανέρχεται στο 17% περίπου της παγκόσμιας ελαιοπαραγωγής (στοιχεία του 1999/2000 Ι. Θερός). Με άλλα λόγια η συγκεκριμένη Ισπανική εταιρία, σε λίγο καιρό, αναμένεται να διακνεί περισσότερο λάδι από το σύνολο της Ελληνικής παραγωγής.

Οι Έλληνες ελαιοπαραγωγοί λοιπόν, οι τυποποιητές και οι έμποροι, χρειάζονται επεγνόντως νέες αγορές για τα προϊόντα τους, όπως είναι οι αγορές της Ρωσίας, της Κίνας, της Ιαπωνίας κ.τ.λ.. Μία αποτελεσματική πολιτική διεύθυνσης των ελληνικών ελαιοκομικών προϊόντων στην Κινέζικη αγορά θα μπορούσε να ξεκινήσει από της επίτευξη προνομιακών σχέσεων της Ελλάδας, σε θέματα πολλαπλασιαστικού υλικού και ελαιοκαλλιέργειας, με την Κίνα. Στα συνέχεια η σχέση αυτή θα μπορούσε να επεκταθεί δυναμικά σε όλο το φάσμα των Ελληνικών αγροτικών προϊόντων, ανοίγοντας νέους ορίζοντες στις Ελληνικές επιχειρήσεις και την εθνική αγροτική οικονομία.

ΠΗΓΗ ΦΩΤΟ: Γ. Κωστελένος, Σ. Σαλής

Η Ελληνική αποστολή στην Κίνα

Οι παρακάτω εικονιζόμενοι συμμετείχαν στην Ελληνική αποστολή και επισκέφτηκαν την Κίνα μετά από επίσημη πρόσκληση της Κινεζικής Κυβέρνησης.

Petros Tsangik
Hellas China International
Exchange Center

Ευθύμιος Σαλής,
Φυτωριολόγος, Ξυλόκο-
στρο Κορινθίος

Γεώργιος Κωστελένος,
Φυτωριολόγος, Πάρος
Τριήνιας

Μαρίονα Χατζιδιμητρίου, Επί-
κουρος Καθηγήτρια, Εργαστήριο
Δενδροκομίας, Τμήμα Επιστήμης της
Φυτικής Παραγωγής, Γεωπονικό
Πανεπιστήμιο Αθηνών

Ανδρέας Καταπίτης, Επίκουρος
Καθηγητής, Εργαστήριο Βελτιώ-
σης Φυτών & Γεωργικού Πειραμα-
τισμού, Τμήμα Επιστήμης της Φυ-
τικής Παραγωγής, Γεωπονικό Πα-
νεπιστήμιο Αθηνών